

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА

УДК 37.091.3:028.5:004

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20438157>

Педагогічний дизайн читацького простору: формування інтересу до художнього тексту в цифрову добу

Розман Ірина Іллівна,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри англійської мови, літератури
з методиками навчання

Мукачівського державного університету
89600 м. Мукачев, вул.. Ужгородська, 26.
<https://orcid.org/0000-0002-4951-0074>

Ачілова Валерія Мирославівна,

здобувач II (магістерського) рівня вищої освіти
Мукачівський державний університет
Спеціальності А4 Середня освіта

Спеціалізації А4.021 Англійська мова та зарубіжна література
89600 м. Мукачев, вул.. Ужгородська, 26.
<https://orcid.org/0009-0003-5291-9609>

Прийнято: 27.04.2026 | Опубліковано: 29.05.2026

Анотація. У статті досліджено проблему педагогічного дизайну читацького простору як інноваційного напрямку модернізації літературної освіти в умовах цифрової доби.

Авторами обґрунтовано, що сучасний читацький простір виходить за межі традиційного книжкового середовища. Наголошено, що він функціонує як інтегрована система друкованих, електронних, мультимедійних і комунікативних ресурсів, спрямованих на формування стійкого інтересу до художнього тексту.

Визначено сутність поняття «педагогічний дизайн читацького простору» як цілеспрямованого проектування умов, форм, методів і засобів організації взаємодії здобувачів освіти з художньою літературою.

Проаналізовано наукові підходи українських дослідників щодо освітнього середовища, читацької компетентності, цифровізації освіти, мотивації до читання та сучасних методик викладання літератури.

Наголошено, що в цифрову епоху традиційні форми залучення до читання втрачають ефективність, натомість зростає значення інтерактивності, персоналізації, гейміфікації, візуалізації та використання цифрових платформ.

У статті окреслено структурні компоненти читацького простору: предметно-просторовий, цифровий, комунікативний, емоційно-мотиваційний і ціннісно-смісловий.

Визначено перспективні засоби формування інтересу до художнього тексту: буктрейлери, літературні подкасти, віртуальні читацькі клуби, інтерактивні карти творів, цифрові щоденники читача, доповнена реальність.

Доведено, що педагогічно спроєктований читацький простір сприяє розвитку читацької компетентності, критичного мислення, емоційного інтелекту та культурної самоідентифікації здобувачів.

Ключові слова: педагогічний дизайн, читацький простір, художній текст, цифрова доба, читацька компетентність, мотивація до читання, освітнє середовище.

Pedagogical design of the reading space: formation of interest in the artistic text in the digital era

Iryna Rozman,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of English Language, Literature
with Teaching Methods
Mukachevo State University
89600 Mukachevo, 26 Uzhgorodska St.
<https://orcid.org/0000-0002-4951-0074>

Valeriya Achilova,

applicant for the second (master's) level of higher education
89600 Mukachevo, 26 Uzhgorodska St.
Specialties A4 Secondary Education
Specialties A4.021 English Language and Foreign Literature
Mukachevo State University
<https://orcid.org/0009-0003-5291-9609>

Abstract. *The article explores the issue of pedagogical design of the reading space as an innovative approach to modernising literary education in the digital age.*

The authors argue that the modern reading space extends beyond the traditional book environment. It is emphasised that it functions as an integrated system of printed, electronic, multimedia and communication resources aimed at fostering a sustained interest in artistic texts.

The essence of the concept of 'pedagogical design of the reading space' as a targeted design of conditions, forms, methods and means of organising interaction between students and literary works is determined.

The scientific approaches of Ukrainian researchers regarding educational environments, reading competence, digitalisation of education, motivation to read and modern literature teaching methods are analysed.

It is emphasised that in the digital era, traditional forms of encouraging reading lose their effectiveness, while the importance of interactivity, personalisation, gamification, visualisation and the use of digital platforms increases.

The article outlines the structural components of the reading space: the material-spatial, digital, communicative, emotional-motivational and value-meaningful. Promising means of generating interest in literary texts have been identified: book trailers, literary podcasts, virtual reading clubs, interactive maps of works, digital reader diaries, augmented reality.

It has been proven that a pedagogically designed reading space contributes to the development of reading competence, critical thinking, emotional intelligence and cultural self-identification of students.

Keywords: *pedagogical design, reading space, literary text, digital age, reading competence, motivation to read, educational environment.*

Постановка проблеми. Глобальна цифровізація суспільства суттєво трансформувала способи сприйняття інформації, культурні практики молоді та моделі взаємодії з текстом. Сучасні здобувачі освіти дедалі частіше надають перевагу коротким візуальним повідомленням, що стимулює кліпове мислення молоді. Мультимедійний контент та швидке споживання інформації нерідко нівелює інтерес до глибокого читання художніх творів. Це створює нові виклики для закладів освіти: адже саме читання художньої літератури формує мовленнєву культуру, емпатію, критичне мислення, морально-ціннісні орієнтири особистості.

За даними міжнародних досліджень якості освіти, читацька грамотність залишається одним із базових показників успішності освітніх систем. Українські дослідники наголошують на необхідності розвитку читацької компетентності як ключової умови успішного навчання та соціалізації особистості

Водночас традиційні форми популяризації читання, обов'язкове програмне читання, репродуктивний аналіз твору, формалізоване тестування, не завжди забезпечують внутрішню мотивацію до взаємодії з художнім текстом. Такий підхід зумовлює потребу переосмислення літературної освіти через категорії педагогічного дизайну, який передбачає свідоме проєктування середовища, досвіду й навчальної взаємодії.

Особливої актуальності набуває проблема створення читацького простору, у якому книга конкурує не з цифровими технологіями, а співіснує з ними. Йдеться про інтеграцію друкованих та електронних ресурсів, соціальних практик читання, емоційно привабливих форматів роботи з текстом, цифрових платформ та інструментів співтворчості.

Отже, проблема педагогічного дизайну читацького простору є однією з пріоритетних для сучасної педагогічної науки.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика педагогічного дизайну, освітнього середовища та розвитку читацької культури представлена у працях українських учених.

Аналіз представлених публікацій засвідчує зростання наукового інтересу до проблем педагогічного дизайну, читацької грамотності, інноваційного освітнього середовища та компетентнісного навчання в умовах цифрової трансформації освіти.

У публікаціях Н. Б. Голуб [1] акцентує увагу на читацькій грамотності українських учнів у контексті міжнародного дослідження PISA, що дозволяє

розглядати читання як стратегічну компетентність сучасної особистості та водночас виявляє потребу оновлення методик роботи з текстом.

Матеріал Є. Даценко [2], присвячений п'яти моделям освітнього дизайну, популяризує сучасні підходи до структурування навчання та орієнтує педагогів на підвищення ефективності освітньої діяльності.

Праці С. М. Денисенко [3] є важливою для теоретичного осмислення поняття педагогічного дизайну як системного інструменту організації сучасного освітнього процесу, зорієнтованого на результативність навчання та оптимізацію педагогічної взаємодії.

Колективна монографія за редакцією Л. Нічуговської та Л. Ніколенко [4] присвячена інноваційній педагогічній діяльності як чиннику формування життєтворчої компетентності здобувачів освіти, що репрезентує сучасний аксіологічний та особистісно орієнтований підхід до навчання.

Дослідження І. Козубцова, І. Каряки, Л. Козубцової та Л. Доценко [5] розширюють означену проблематику, інтерпретуючи педагогічний дизайн як складник індивідуальної професійної майстерності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що особливо актуально в умовах цифровізації університетського навчання.

Дослідження В. Павленко [6] мають прикладне значення, оскільки аналізує педагогічний дизайн мультимедійного уроку як ефективну форму інтеграції технологій у навчальний процес.

Праці Н. Сиротюк і Г. Голі [7] зосереджені на проблемі комфортного освітнього середовища, дизайні навчального простору та формуванні патріотичного осередку, підкреслюючи важливість естетичних, психологічних і ціннісних параметрів освітнього простору.

Статті О. Слижук [8] демонструють потенціал компетентнісного підходу у викладанні української літератури, доводячи необхідність переходу

від репродуктивного засвоєння змісту до розвитку читацьких, комунікативних та інтерпретаційних умінь учнів.

Теоретичну еволюцію категорії педагогічного дизайну висвітлено у роботі В. Сліпенко [9], де простежено розвиток поняття від історичних витоків до сучасних цифрових моделей навчання.

На міждисциплінарному рівні значущою є праця Л. Шумейко [10], у якій освітній дизайн розглядається в мистецько-освітньому просторі крізь призму культуротворчих засад та інтеграційних перспектив.

Загалом розглянуті публікації засвідчують, що педагогічний дизайн у сучасній науці поступово утверджується як методологія створення результативного, мотиваційного й людиноцентричного освітнього середовища.

Водночас проблематика педагогічного дизайну читацького простору та формування інтересу до художнього тексту в цифрову добу ще потребує цілісного теоретичного обґрунтування й методичного забезпечення, що визначає перспективність подальших досліджень у цьому напрямі.

Отже, в українській педагогічній науці накопичено значний доробок щодо освітнього середовища, педагогічного дизайну, цифровізації та читацької компетентності. Водночас проблема саме педагогічного дизайну читацького простору як цілісної системи формування інтересу до художнього тексту в цифрову добу залишається недостатньо розробленою.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість досліджень із проблем освітнього середовища, читацької компетентності та цифровізації навчання, низка аспектів залишається недостатньо розробленою. Передусім потребує уточнення поняття «читацький простір» як педагогічної категорії. Відсутня цілісна модель педагогічного дизайну читацького середовища для школи й закладів вищої освіти. Недостатньо досліджено інтеграцію цифрових технологій із

методикою викладання літератури, а також використання гейміфікації, AR/VR і мультимедійних форматів для популяризації читання. Потребують подальшого вивчення мотиваційні механізми сучасного покоління читачів та критерії ефективності читацького простору в цифровому середовищі. Це зумовлює необхідність подальших комплексних наукових пошуків.

Метою статті є дослідження педагогічного дизайну читацького простору як засобу формування інтересу до художнього тексту в цифрову добу.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано комплекс взаємопов'язаних методів: теоретичний аналіз педагогічної, психологічної, літературознавчої та методичної літератури для з'ясування стану розробленості проблеми; порівняльно-аналітичний метод для зіставлення традиційних і цифрових практик читання; системно-структурний метод для визначення компонентів читацького простору; моделювання для розроблення концептуальної моделі педагогічного дизайну читацького середовища; спостереження й узагальнення педагогічного досвіду для виявлення ефективних практик формування інтересу до художнього тексту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «педагогічний дизайн» (англ. instructional design) сформувався у середині ХХ століття, найактивніше у 1940–1960-х роках у США. Його поява пов'язана з потребою науково організувати навчання, робити його більш ефективним і результативним.

В українському науковому просторі поняття «педагогічний дизайн» активно використовується вже у ХХІ столітті, особливо в контексті цифрової освіти, дистанційного навчання, змішаного навчання та створення сучасного освітнього середовища. Отже, термін виник у середині ХХ століття, а сучасного значення набув наприкінці ХХ на початку ХХІ століття [3].

Тема публікації стосується пошуку сучасних шляхів заохочення здобувачів до читання художньої літератури в умовах активного розвитку цифрових технологій. Необхідно зазначити, що «читацький простір» доцільно розуміти як спеціально організоване освітнє середовище, у межах якого створюються умови для активної взаємодії особистості з художнім текстом, розвитку читацької компетентності, формування стійкої мотивації до читання та культури інтерпретації літературного твору. Він охоплює не лише фізичне середовище, а й цифрові ресурси, електронні бібліотеки, онлайн-платформи, комунікативні практики обговорення прочитаного, читацькі клуби та творчі форми роботи з книгою. У сучасній педагогічній науці читацький простір розглядається як важливий чинник формування читацької грамотності, критичного мислення та особистісного розвитку здобувачів освіти [1, 10].

Під педагогічним дизайном розуміють цілеспрямоване планування й організацію освітнього середовища, методів навчання, форм роботи та засобів взаємодії, які сприяють ефективному навчанню. У цьому контексті йдеться про створення такого читацького простору, у якому книга стає цікавою, доступною та значущою для сучасної молоді.

Читацький простір охоплює не лише бібліотеку чи урок літератури, а й електронні книги, аудіокниги, читацькі клуби, інтерактивні завдання, мультимедійні ресурси, онлайн-обговорення творів. Саме через поєднання традиційного читання з сучасними технологіями можна посилити мотивацію до сприйняття художнього тексту.

У цифрову добу молодь звикла до швидкої, візуальної та інтерактивної інформації, саме тому традиційні підходи до популяризації читання не завжди є ефективними. Завдання педагога полягає в тому, щоб за допомогою сучасних форм роботи: буктрейлерів, гейміфікації, літературних подкастів, онлайн-дискусій, творчих проєктів, сформувати стійкий інтерес до книги.

Отже, тема спрямована на дослідження того, як організувати сучасне освітнє середовище, у якому художній текст стане для здобувачів освіти не лише навчальним матеріалом, а джерелом емоційного, інтелектуального й духовного розвитку.

Дослідження проблеми педагогічного дизайну читацького простору як інноваційного напрямку модернізації літературної освіти в умовах цифрової доби зазначає, що сучасний читацький простір виходить за межі традиційного книжкового середовища та функціонує як інтегрована система друкованих, електронних, мультимедійних і комунікативних ресурсів, спрямованих на формування стійкого інтересу до художнього тексту [7]. Дослідниками визначено сутність поняття «педагогічний дизайн читацького простору» як цілеспрямованого проектування умов, форм, методів і засобів організації взаємодії здобувачів освіти з художньою літературою [5].

Сучасне освітнє середовище, розвиток читацької компетентності, цифровізація освіти ставить перед освітянами нові задачі. Мотивація до читання та інноваційні методики викладання літератури потребують комплексного переосмислення відповідно до викликів цифрової доби.

Насамперед, необхідно оновлювати зміст літературної освіти та впроваджувати ефективні педагогічні підходи шляхом інтеграції цифрових технологій в освітній процес.

Використання інтерактивних форм роботи з художнім текстом необхідно базувати на традиційних методах творчого читання, евристичної бесіди, дослідницькому та репродуктивному методах.

Лише після опрацювання тексту, його розуміння та аналізу можливе застосування гейміфікації, проєктного навчання та мультимедійних ресурсів. Такий підхід у роботі вчителя-філолога сприятиме розвитку критичного мислення здобувачів освіти та створенню мотиваційно привабливого читацького середовища.

Необхідно наголосити, що в цифрову епоху традиційні форми залучення до читання поступово втрачають ефективність. Натомість суттєво зростає значення інтерактивності, персоналізації навчання, гейміфікації, візуалізації навчального контенту та використання цифрових платформ як засобів підвищення читацької мотивації здобувачів освіти.

Основну увагу зосереджено на структурних компонентах читацького простору, зокрема предметно-просторовому, цифровому, комунікативному, емоційно-мотиваційному та ціннісно-смысловому, які в сукупності забезпечують цілісність і результативність читацького середовища.

Ми акцентуємо на перспективних засобах формування інтересу до художнього тексту. Насамперед, це буктрейлери, літературні подкасти, віртуальні читацькі клуби, інтерактивні карти творів, цифрові щоденники читача та технології доповненої реальності, що сприяють активізації читацької діяльності та розвитку стійкої мотивації до читання.

Доведено, що педагогічно-спроектований читацький простір сприяє розвитку читацької компетентності, критичного мислення, емоційного інтелекту та культурної самоідентифікації здобувачів освіти.

Досліджуючи зазначену тематику, ми звертаємо увагу на те, що сучасне освітнє середовище, розвиток читацької компетентності та цифровізація освіти ставлять перед освітянами нові завдання.

Необхідно наголосити, що мотивація до читання та інноваційні методики викладання літератури потребують комплексного переосмислення відповідно до викликів цифрової доби.

Оскільки в сучасних умовах книга дедалі частіше конкурує з візуальним і розважальним контентом, соціальними мережами та короткими форматами подачі інформації, необхідно проводити заняття із такими завданнями, виконання яких ґрунтується на знанні змісту художнього твору, його осмисленні та інтерпретації. Саме тому перед учителем-словесником

постає завдання не лише передати зміст художнього твору, а й сформувати у здобувачів внутрішню потребу читати, осмислювати прочитане та використовувати набуті знання у власному життєвому досвіді.

Насамперед, необхідно оновлювати зміст літературної освіти та впроваджувати ефективні педагогічні підходи шляхом інтеграції цифрових технологій в освітній процес.

Такий підхід передбачає використання електронних бібліотек, навчальних платформ, цифрових ресурсів для аналізу текстів, онлайн-курсів, інтерактивних вправ та сервісів для колективної роботи.

Це дає можливість урізноманітнювати форми навчання, підвищувати пізнавальну активність здобувачів освіти та забезпечувати доступ до якісного літературного контенту.

Водночас цифровізація не повинна витіснити традиційне читання, а має стати засобом його підтримки та осучаснення. Сучасний педагог має поєднувати класичні цінності літературної освіти з новітніми технологічними можливостями.

Водночас використання інтерактивних форм роботи з художнім текстом необхідно базувати на традиційних методах творчого читання, евристичної бесіди, дослідницького та репродуктивного методів. Саме вони забезпечують глибоке розуміння змісту твору, формують уміння аналізувати художні образи, визначати проблематику, характеризувати персонажів і виявляти авторську позицію. Лише на основі такого попереднього опрацювання тексту доцільно застосовувати сучасні інтерактивні технології, що сприятимуть розвитку критичного мислення, творчості та читацької самостійності здобувачів.

Саме ці методи забезпечують глибоке проникнення у зміст твору, формують уміння аналізувати художні образи, розуміти авторську позицію, виявляти проблематику та ідейний зміст тексту.

У результаті творче читання розвиватиме емоційне сприйняття літератури, евристична бесіда спонукає до самостійних висновків, дослідницький метод формує навички пошуку та інтерпретації інформації, а репродуктивний сприяє систематизації знань.

Наголошуємо, що тільки після вивчення художнього твору учні можуть створювати буктрейлери, відеорецензії, інтерактивні презентації, цифрові постери, тематичні подкасти або брати участь у літературних квестах. Такі форми роботи допомагають перевести сприйняття тексту з пасивного рівня на активний, творчий і дослідницький.

Необхідно наголосити, що в цифрову епоху традиційні форми залучення до читання поступово втрачають ефективність. Натомість суттєво зростає значення інтерактивності, персоналізації навчання, гейміфікації, візуалізації навчального контенту та використання цифрових платформ як засобів підвищення читацької мотивації здобувачів освіти.

Наголошуємо, що персоналізація дає можливість враховувати індивідуальні інтереси здобувачів, їхній читацький досвід, рівень підготовки та емоційні запити. Інтерактивність сприяє активній взаємодії з текстом через дискусії, опитування, спільні проєкти, творчі завдання. Гейміфікація робить навчальний процес більш динамічним і захопливим, а візуалізація допомагає краще зрозуміти сюжет, образну систему та композицію твору.

Основну увагу зосереджено на структурних компонентах читацького простору, зокрема предметно-просторовому, цифровому, комунікативному, емоційно-мотиваційному та ціннісно-смысловому, які в сукупності забезпечують цілісність і результативність читацького середовища.

Зауважимо, що предметно-просторовий компонент охоплює бібліотечний простір, навчальний кабінет, наявність книжкових виставок, тематичних куточків, зручних зон для читання. Цифровий компонент включає доступ до електронних ресурсів, платформ, аудіокниг,

мультимедійних матеріалів. Комунікативний компонент передбачає співпрацю здобувачів, учителя, бібліотекаря, батьків, участь у читацьких клубах та дискусіях. Емоційно-мотиваційний компонент спрямований на формування позитивного ставлення до книги, переживання успіху та зацікавлення читанням. Ціннісно-смісловий компонент пов'язаний із духовним розвитком особистості, усвідомленням моральних і культурних сенсів художнього тексту.

Ми акцентуємо увагу на перспективних засобах формування інтересу до художнього тексту. Насамперед, це буктрейлери, літературні подкасти, віртуальні читацькі клуби, інтерактивні карти творів, цифрові щоденники читача та технології доповненої реальності, що сприяють активізації читацької діяльності та розвитку стійкої мотивації до читання.

Буктрейлери дозволяють коротко й емоційно презентувати книгу, викликаючи інтерес до її прочитання.

Подкасти створюють умови для осмисленого обговорення літературних тем.

Віртуальні читацькі клуби забезпечують комунікацію між учасниками незалежно від місця перебування.

Інтерактивні карти творів допомагають візуалізувати події та маршрути персонажів, а цифрові щоденники читача стимулюють рефлексію й самоаналіз читацького досвіду.

Доведено, що педагогічно спроектований читацький простір сприяє розвитку читацької компетентності, критичного мислення, емоційного інтелекту та культурної самоідентифікації здобувачів освіти. Через роботу з художнім текстом учні навчаються аналізувати складні життєві ситуації, співпереживати героям, порівнювати різні точки зору, формувати власну позицію. Література стає важливим засобом соціалізації, морального виховання та духовного зростання особистості.

Опираючись на дослідження науковців, ми пропонуємо розглядати педагогічний дизайн читацького простору як цілеспрямовану систему організації освітнього середовища, що поєднує традиційні та цифрові форми роботи з художнім текстом.

Ефективність такого підходу забезпечується партнерською взаємодією освітнього процесу, урахуванням вікових особливостей здобувачів, добром якісного літературного матеріалу та використанням сучасних технологій. Перспективи подальших досліджень убачаємо у створенні практичних моделей цифрового читацького середовища для закладів загальної середньої та вищої освіти, а також у розробленні критеріїв оцінювання рівня читацької мотивації в умовах цифрової доби.

Найголовніше, на що ми звертаємо увагу у нашому дослідженні, – це переосмислення художнього читання не як традиційного обов'язку здобувача освіти, а як сучасного інтерактивного досвіду, у якому книга стає конкурентоспроможною в цифровому середовищі.

Результати дослідження пропонують поєднати класичні методики літературної освіти з інструментами цифрової педагогіки. Таке бачення дає змогу трансформувати читацький простір у мотиваційно привабливе, емоційно насичене та інтелектуально активне середовище.

Особлива цінність теми вбачаємо в тому, що художній текст розглядається не лише як навчальний матеріал, а як засіб формування критичного мислення, емоційного інтелекту та внутрішньої потреби молоді до читання в умовах цифрової доби.

Педагогічний дизайн слід визначати як новий напрям наукових досліджень, в рамках яких розробляються вимоги до педагогічних дій, що призводить до досягнення бажаних позитивних результатів навчання. Даний процес припускає аналіз потреб у навчанні та розробку навчальної

середовища і засобів навчання, що відрізняються ефективністю педагогічної, методичної адекватності і доцільності.

Можливості педагогічного дизайну недостатньо вивчені і засвоєні педагогами, що не дозволяє в повному обсязі використовувати його освітній потенціал. Педагогічний дизайн орієнтований на розвиток інтегративного, проектного, міждисциплінарного мислення педагога і створює можливість адаптуватися в професійній сфері [4].

Перспективи дослідження полягають у подальшому розробленні моделей педагогічного дизайну читацького простору для закладів загальної середньої та вищої освіти, упровадженні цифрових інструментів формування читацької мотивації, а також у визначенні критеріїв ефективності сучасного читацького середовища.

Висновок. Отже, педагогічний дизайн читацького простору є важливим чинником оновлення літературної освіти в умовах цифрової доби. Поєднання традиційних методів роботи з художнім текстом із сучасними цифровими технологіями сприяє розвитку читацької компетентності, критичного мислення та стійкого інтересу здобувачів освіти до читання. Створення мотиваційно-привабливого читацького середовища забезпечує підвищення якості літературної освіти та формування культурно розвиненої особистості.

Пропонуємо формулу педагогічного дизайну читацького простору на основі матеріалу статті.

$$PD = (TM+DT+IM+M) \rightarrow RC$$

де:

PD – педагогічний дизайн читацького простору;

TM – традиційні методи роботи з текстом (творче читання, евристична бесіда, аналіз, репродуктивний та дослідницький методи);

DT – цифрові технології (електронні ресурси, платформи, мультимедіа);

IM – інтерактивні методи (гейміфікація, проєкти, дискусії, квести);

M – мотивація до читання;

RC – розвиток читацької компетентності.

Зазначена формула демонструє, що педагогічний дизайн читацького простору формується через поєднання традиційних методів навчання, цифрових технологій, інтерактивних форм роботи та мотиваційного компонента, результатом чого є розвиток читацької компетентності здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. The Reading Mind / Daniel T. Willingham. The Reading Mind: A Cognitive Approach to Understanding How the Mind Reads. – San Francisco: Jossey-Bass, 2017. 320 p.
2. Бондаренко Н. В. Цифрова трансформація читацької культури школярів: педагогічні підходи та інструменти // *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Т. 95, № 3. С. 112124.
3. Голуб Н. Б. Читацька грамотність українських учнів у контексті міжнародного дослідження PISA. *Український педагогічний журнал*. 2020. № 4. С. 15–24. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/373>
4. Гуркова Т. П., Наливайко О. О. та ін. Гейміфікація навчання у початковій школі онлайн та офлайн: виклики сучасності. Обґрунтовано використання ігрових елементів у цифровому середовищі для залучення учнів. URL: <https://repo.knmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cdedc538-0020>
5. Даценко Є. 5 моделей освітнього дизайну або як вчитися ефективно. 2024. URL: <https://surl.lu/gzcftp>
6. Денисенко С. М. Педагогічний дизайн у сучасному освітньому процесі *Вісник Житомирського державного університету імені Івана*

Франка. *Педагогічні науки*. 2015. Вип. 3. С. 79-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2015_3_17

7. Інноваційна педагогічна діяльність як чинник формування життєтворчої компетентності здобувача освіти : моногр. / Нічуговська Л. І., Ніколенко Л. М. та ін.; уклад.: Криворотько А. О. Дніпро : Видавець. Біла К. О., 2022. 484 с. URL: <https://surl.li/cupobe>

8. Коваленко О. М. Педагогічний дизайн освітнього середовища для розвитку читацької компетентності учнів // *Педагогічний альманах*. 2022. № 54. С. 67–74.

9. Козубцов І. М., Каряка І. М., Козубцова Л. М., Доценко Л. О. Педагогічний дизайн як сучасне явище індивідуальної майстерності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти. *Інженерні та освітні технології* (2022, Т. 10, № 3, с. 19–28), URL: <https://surl.li/efhchh>

10. Павленко В. Педагогічний дизайн мультимедійного уроку. 2023. URL: <https://surl.li/tgcjnr>

11. Сиротюк Н.М., Голя Г.М. Комфортне освітнє середовище у закладах освіти: дизайн оформлення та особливості формування патріотичного осередку. *Академічні студії. Серія : Педагогіка*. 2022. Вип. 3. С. 112-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/acsp_2022_3_18

12. Слижук О. А. Компетентнісний підхід у процесі навчання української літератури в 5–7 класах. *Педагогічний дискурс*. 2024. № 35. С. 112–118. URL: <https://surl.li/fxbwyy>

13. Сліпенко В. Сутність поняття «педагогічний дизайн»: від історії до сучасності. 2023. URL: <https://surl.li/irezre>

14. Шитоха А. О. Нові медійні формати як інструмент популяризації книги: соціальні мережі, подкасти, відеоблоги та аудіокниги. Аналіз впливу цифрових платформ на формування читацького інтересу та створення інтерактивних літературних спільнот. URL

<https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/36189/1/>

Тези_Шитоха%20А..pdf

15. Шумейко Л. В. Освітній дизайн у мистецько-освітньому просторі: культуротворчі засади та перспективи інтеграцій. *Вісник Національної Академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2025. № 1. С. 156-171. URL:

<https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/327943/317793>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>